

Netwerk tegen Armoede
Vooruitgangstraat 323 bus 6 - 1030 Brussel / tel. 02-204 06 50 / fax : 02-204 06 59
info@netwerktegenarmoede.be / www.netwerktegenarmoede.be

Pleegzorg: Netwerk tegen Armoede pleit voor duurzaam partnerschap tussen pleeggezinnen, natuurlijke ouders en kinderen

---

Sinds enige tijd wint pleegzorg als de beste manier van uithuisplaatsing terrein in het wetgevende kader. Dat zien we in hoe pleegzorg wordt benaderd in de Vlaamse wetgeving rond Integrale Jeugdhulp en de uitbouw van de Pleegzorginitiatieven. Dat zien we in de voorstellen rond de kinderbijslag (waarin pleegouders bovenop de reguliere kinderbijslag het stuk zouden krijgen dat nu nog voor de natuurlijke ouders bestemd is) en dat zien we ook in het federale wetsvoorstel rond rechten van pleegouders en natuurlijke ouders. In de praktijk stellen we bovendien vast dat het aantal uithuisplaatsingen toeneemt, terwijl dit voor het Netwerk tegen Armoede de allerlaatste optie zou moeten zijn, nadat alle mogelijkheden op vlak van preventie uitgeput zijn.

Het Netwerk tegen Armoede wil vanuit ervaringen van ouders in armoede, die meer dan anderen geconfronteerd worden met uithuisplaatsingen, het debat rond pleegzorg voeren. Het kan immers niet dat de stem van degenen die het meest uithuisplaatsing aan de lijve ondervinden niet gehoord wordt in wetsvoorstellen rond pleegzorg.

Met alle middelen moet er steeds gezorgd worden dat gezinnen de nodige ondersteuning kunnen krijgen op maat zodat een uithuisplaatsing niet nodig is. Dat is preventie bij uitstek. Een uithuisplaatsing draagt het karakter van tijdelijkheid. Dat moet het uitgangspunt zijn. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen is het noodzakelijk dat er geen contact meer is tussen ouders en hun kinderen. Zelfs bij een jarenlange uithuisplaatsing moet de band tussen het kind en zijn natuurlijke ouders ondersteund worden. Een perspectief op terugkeer moet altijd voor ogen gehouden worden, ook al is dat niet altijd op korte termijn haalbaar. Daarom is het belangrijk dat de band tussen de ouders en hun geplaatste kinderen behouden blijft en verder uitgebouwd wordt. De ouders moeten dus kansen krijgen om hun kinderen te zien, tijd met hen door te brengen, evoluties van hun kind mee te maken. De rechten van het kind zelf moeten daarbij centraal staan. Een kind heeft recht op een veilige leefomgeving én op een duurzame band met zijn natuurlijke ouders. Het ene sluit het andere niet uit.

Niettemin erkent het Netwerk tegen Armoede het belang en de meerwaarde van pleegzorg. Pleegzorg is op zich niet het probleem, wel de houding van de Vlaamse en federale wetgever

tegenover natuurlijke ouders. Wij willen streven naar een partnerschap tussen pleeggezin, natuurlijke ouders en uiteraard de kinderen zelf. Alle drie de partijen hebben rechten die moeten erkend worden, door de wetgever en door de hulpverlening. Daarom vindt het Netwerk tegen Armoede het niet logisch dat pleegouders wel (en terecht) ondersteund worden en natuurlijke ouders nauwelijks of niet. Investeren in begeleiding van zowel pleegouders als natuurlijke ouders is absoluut noodzakelijk.

Uit de ervaringen van gezinnen die in armoede leven, weten we dat het niet vanzelfsprekend is voor ouders om betrokken te zijn bij de opvoeding van hun kinderen. Nu al wordt te weinig hun mening gevraagd en wordt met die mening te weinig rekening gehouden. Ouders weten soms gewoonweg niet naar welke school hun kind gaat. Ook bij een langdurige uithuisplaatsing moeten natuurlijke ouders inspraak behouden in de opvoeding van hun kind. Ouders in armoede hebben vaak ook met heel veel praktische problemen te maken. Transport kunnen betalen bijvoorbeeld om hun kind te bezoeken. Vaak is dat duur en is er een beperkt aanbod aan openbaar vervoer, zeker in het weekend. Daarom moeten ook ouders met geplaatste kinderen een gedeelte van de kinderbijslag krijgen zodat ze de treinrit/busrit om hun kind te bezoeken kunnen betalen of om pakweg een cadeautje te kopen voor verjaardagen of feestdagen.

Maar een duurzame band tussen kind en natuurlijke ouders bereik je niet alleen met een busticket of geld voor een cadeautje, hoe noodzakelijk dat ook is. Het gaat ook om respect en inzicht in een leven in armoede. Waarom maken ouders in armoede soms bepaalde keuzes? Vaak spelen er verborgen redenen uit het verleden, een gebrek aan zelfvertrouwen, onzekerheid over de opvoeding van hun kinderen. Het is belangrijk dat hulpverleners en pleeggezinnen daar inzicht in hebben en daar rekening mee houden. Het kan de vertrouwensband tussen natuurlijke ouders, kind en pleeggezin alleen maar ten goede komen.

We zijn er ons van bewust dat de relatie tussen ouders en pleegouders niet gemakkelijk is. Het is van fundamenteel belang dat pleegouders weten welke psychische gevolgen in armoede leven met zich meebrengt. Geen vertrouwen hebben in derden, zich minderwaardig voelen, zich mislukt voelen in het ouderschap, de stress van het niet rondkomen.

Uithuisplaatsing is een zeer ingrijpende gebeurtenis in het leven van een gezin, of het nu om een voorziening gaat of een pleeggezin. Belangrijk is dat de nodige ondersteuning aan gezinnen wordt gegeven om dit te vermijden en als in uitzonderlijke gevallen de uithuisplaatsing plaatsvindt dat gezinnen (pleeggezinnen én natuurlijke ouders) blijvend worden ondersteund met het oog op terugkeer. In de huidige Vlaamse en federale wetgeving zien we echter maatregelen die net de rol van natuurlijke ouders beperken en op die manier zeker geen terugkeer bevorderen. Een degelijk debat waarin ook de stem van ouders in armoede kan worden meegenomen dringt zich op ....

- 1.